

İhracat Bedellerinin %25'inin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na Satışına İlişkin Uygulama Yürürlüğe Girmiştir

04.09.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında Tebliğ No:2018-32/48)"de; "Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez. Söz konusu bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılması zorunludur." hükmü yer almaktaydı. (12.09.2018 tarihli ve 45 sayılı [Duyurumuz](#))

Anılan düzenlemeye ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 06.11.2018 tarihinde yayımlanan "İhracat Genelgesi"nin 8. maddesinde de aynı sonucu doğuran ifadeler yer almakta, ancak bu Genelgede Merkez Bankası'na satış zorunluğu getiren bir düzenleme bulunmamaktaydı.

Akabinde;

- ✚ 31.12.2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile ihracat bedellerinin Türkiye'ye getirilmesi uygulaması kalıcı hale getirilirken, anılan bedellerin en az %80'inin bankaya satılması zorunluluğu kaldırılmış, (06.01.2020 tarihli, 6 sayılı [Duyurumuz](#))
- ✚ TCMB'nin internet sitesinde yayımlanan ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin 06.11.2018 tarihli İhracat Genelgesi yayından kaldırılarak, bunun yerine, 16.01.2020 tarihinde yeni "İhracat Genelgesi" yayımlanmıştı. (27.01.2020 tarihli, 9 sayılı [Duyurumuz](#))

Bu defa, İhracat Genelgesine eklenen **Ek 1.** maddeyle ihracat bedellerinin (bu kez %25'i oranında olmak üzere) bankaya satılması uygulaması tekrar getirilmiş, ayrıca TCMB tarafından **“İhracat Genelgesinin Ek 1 İnci Maddesi Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama Talimatı”** yayımlanmıştır. Genelgeye eklenen madde aşağıdaki gibidir:

“EK MADDE 1-Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin %25'i İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.”

Buna göre;

- 03.01.2022 tarihinden itibaren, İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB)'ye veya Döviz Alım Belgesi (DAB)'a bağlanan **ihracat bedellerinin %25'i** İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılacaktır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılacak ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılacaktır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenecektir.
- Banka nezdinde Merkez Bankası adına ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini hesapları açılacak ve bankanın bu Uygulama Talimatı kapsamında satın aldığı dövizler saat 17:00'ye kadar Merkez Bankasına bildirilerek toplu bir şekilde söz konusu hesaplara aktarılacaktır.
- Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizlere ilişkin dekont, ekstre ve benzeri belgeler ile bilgiler ve döviz alış yapılan tutarlara ait bilgiler bankalarca Uygulama Talimatı'nın 1 no.lu ekinde yer alan bildirim formuna uygun olarak Merkez Bankasına aynı gün elektronik ortamda bildirilecektir.
- Banka tarafından Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizler, Merkez Bankasınca işlem kuru üzerinden satın alınacaktır.

- ✚ Döviz alış işlemleri karşılığı Türk lirası tutarları Merkez Bankasınca bankanın EFT merkezine masrafsız olarak gönderilecektir. Saat 17:30'a kadar sonuçlandırılmayan işlemler için ise Türk lirası tutarlar bankanın Merkez Bankası nezdindeki zorunlu karşılık hesabına aktarılacaktır.
- ✚ Bir gün valörlü olarak transfer edilecek döviz tutarlarına ilişkin bankanın kendi muhabetine göndereceği döviz transferlerinde; MT202'nin 21. Alanına "CIRCULAR", 72. alanına "/BNF/.... (Firma Unvanı) EXPORT CIRCULAR ADD.ART.1 REF:..... IBAN:..... (söz konusu işlemler için Merkez Bankası nezdinde açılacak hesaba ilişkin IBAN bilgisi)" ve MT202'nin 58. alanına "TCMBTR2A" açıklamaları yazılacaktır.
- ✚ Banka tarafından yapılan döviz transferlerine ilişkin tüm masraflar, aylık olarak toplu bir şekilde banka tarafından gönderilen MT291 mesajına istinaden ödeme gününde saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kuru üzerinden, takip eden ayın son iş gününe kadar Merkez Bankasınca Türk lirası olarak ödenecektir.

"İhracat Genelgesinin Ek 1 İnci Maddesi Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama Talimatı"na ulaşmak için [tıklayınız](#).

İhracat Genelgesi'nin son haline ise [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,